

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
« pol leta 8 L.
« četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 86

V Gorici, v sredo 28. oktobra 1925.

Leto VIII.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prej. List izdaja kon-
sorcij
»GORIŠKE STRAŽE«
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici, Riva Piazzu-
ta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli šte. 5,
— (prej Scuole). —

Izseljevanje.

Vprašanje izseljevanja postaja v zadnjem času v naši deželi vedno bolj pereče. Od vseh strani prihajajo glasovi kako se naši ljudje ponekod kar trumoma izseljujejo. V vasi se govori o težkih časih, draginji, brezposelnosti, davkih in drugih neprilikah. Nekdo izreče: jaz pustim vse skupaj in grem v Ameriko. Kot kužna bolezen se zarije ta beseda v vso vas. Vse govori o Ameriki, v zapečkih in pri ognjiščih, v gostilnah in na delu razmišljajo in tuhtajo o dobrotah, ki jih nudi blazena oddaljena dežela. In ne mine dolgo časa, ko je že pripravljena skupina mož in mladeničev, ki se poslavljajo za odhod v tujino. Potem pridejo pisma. Tisti, kateri so imeli srečo, poročajo na široko in dolgo o velikih loncih, do katerih so prišli in pošljejo morebiti tudi prve prihranke. Po vasi razburjanje in šum. Mladi in stari govore o sreči, katero je našel sosedov. Pa je kmalu zopet zbrana skupina za na pot v daljno, neznano tujino. In bolezen se širi, se vjeda in razjeda. Nihče ne pomisli na one, katerim je bila tujina trda mačeha, ki pa o tem radi vžaljenega ponosa ne poročajo, temveč se zagrižejo v svojo bedo in molče. Nihče tudi ne vidi, kako domačije razpadajo in prehajajo v druge roke, kako zamira vse javno življenje v vasi. Mrzlica izseljevalne bolezni jih je že docela prežela in jih naravnost meče z rodne grude.

Te bolezni, ki postaja od dne do dne nevarnejša in usodepolnejša, se moramo otresti. Pripravljamo sicer, da je naša domača dežela revna in ponekod tudi zelo skopa. Vemo prav dobro, da dobrine, ki jih rodi in nudi, ne zadostujejo, da bi vsi mi, ki živimo na njej, se prijetno zibali v blagostanju. Nujnost vsakodnevne življenja zahteva z vso neizprosnostjo, da morajo nekateri rojaki od doma ven v mrzli tuji svet. Toda ta tužna pot se mora izvršiti po dobro premišljenem na-

črtu. »Vsakdo je svoje sreče kovač«, pravi star pregovor. Zato mora vsak, ki gre v tujino, temeljito pretehtati, kam gre, kako je tam, kamor je namenjen, koliko so vredna bahava poročila, ki jih je mogoče čul od kakšnega znanca itd. Cela vrsta je vprašanj, katere mora trezen in previden naš človek vzeti v pretes, predno vzame popotno palico v roke.

Na dvojne stvari pa moramo ob tej priliki še posebej opozoriti.

Vsi oni, kateri imajo doma delo in zaslužek, naj ostanejo doma. Zavedajte se vsi, da je domači krov najvarnejši in domači kruh najslajši. Lep in vabljev je veliki svet, toda priprostemu človeku, ki roma po njem za trdim delom, nudi od svoje sijajne zunanosti zelo malo. Večinoma ga samo izsesava in izmozga, ter ga kot izritega betežnika vrže nazaj tja, odkoder je začel svojo trnjevo pot. Mogoče se sempatja pripeči, da kdo najde tako imenovano »srečo«, ampak neprimerno večje je število onih, katere nam je tujina požrla. Posušite slino, ki prihaja, ko slišite o pravljičnem bogastvu tega ali onega ameriškega »strica« in zadovoljite se z zaslužkom, ki ga vam daje rodna gruda, kajti povsod je dobro, doma najboljše, pravi stara resnica.

Proti brezmiselnemu izseljevanju govori pri nas še drug, važen vzrok. Nas julijskih Slovanov je razmeroma malo. Nevarnost je preteča, da vtonemo v tujerodnem morju. Ta nevarnost se z izseljevanjem naših ljudi in priseljevanjem drugorodcev seveda občutno veča. Naša sveta dolžnost pa je, da ostane ta naša zemlja, ki je prepájena s krvjo in znojem naših pradedov, od katerih smo jo podedovali, vedno naša. Zato še enkrat: ne zapuščajte lahko miselno svoje domačije! Vam pa, ki vas sila razmer vrže v tuji svet, bodi naša lepa, solnčna domovina vedno v duši in srcu! Ljubite jo in ostanite ji zvesti!

Kaj se godi po svetu?

(Piše poslanec Besednjak.)

Zürich, 23. okt. 1925.

Da se je istočasno z našim zborovanjem v Ženevi vršil tudi zgodovinski sestanek evropskih državnikov v Locarnu, ni bilo ugodno za narodne manjšine. Locarno je postavil manjšinski kongres nekoliko v senco. Toda kljub temu je bil odmev ženevskih posvetovanj neprijetno večji, nego je bilo pričakovati. O zborovanju manjšin so poročali vsi švicarski listi in tudi časniki iz Francije, Anglije in Nemčije. Nekateri so posvetili kongresu posebne članke, ki so skoro brez izjeme ugodni naši stvari. Omeniti hočem tukaj dnevnik »Züricher Zeitung«, »Journal de Genève«, »Der Bund«, »Journal des Debats«, »Neue Freie Presse« in »Frankfurter Zeitung«. Ugledni švicarski list »Neue Züricher Zeitung« je posvetil naši stvari kar tri članke, med temi uvodnik izpod peresa svetovno znanega pedagoga prof. Fr. W. Foersterja, ki je toplo pozdravil zborovanje narodnih manjšin in prišel nalašč v Ženevo, da more slediti od blizu našim razpravam.

Po končanem delu so bile napisane tudi kritične sodbe v zborovanju

ter o izgledih, ki jih ima organizacija evropskih narodnih manjšin za bodočnost. To bi utegnili našo javnost najbolj zanimati, kajti jasno je, da se je v Ženevi delo manjšin komaj pričelo in da jih čakajo največje naloge šele v prihodnosti.

Omeniti hočem v tej stvari sodbo, ki jo je izrekel 23. oktobra eden največjih nemških dnevnikov »Frankfurter Zeitung«.

»S plamenčimi obtožbami« — pravi list — »bi zborovanje ne bilo doseglo svojega namena, kajti smoter je bil vplivati na vlade večinskih držav bolj s prepričevalno besedo. Misel voditeljev kongresa je pač ta, poskusiti pri vladah najprej s pozivom na njihov razum. Vsekakor je treba po dosedanjih izkustvih precej dvomiti, da bi mogli od te poti mnogo pričakovati. Čim se pokaže, da po tej poti ni mogoče doseči glavnega smotra, to se pravi odstraniti krivice, ki se godé manjšinam, ne bo mogel več drugi ali tretji kongres prepričati tega, kar se je zdelo to pot še nevarno in ne prikladno: treba bo tedaj govoriti bolj določno. Šele tedaj, ko bo kongres postal vsaj pri enem delu večinskih držav nepriljubljen, se bo morala izkazati njegova življenska

moč. Preizkušnjo bo preстал le tedaj, ako bo tudi v težkih razmerah ohranil tisto sijajno enotnost, ki jo je dokazal s tem, da se je sestel in srečno izvršil svoja posvetovanja.«

Beseda o koroških Slovencih.

»Seveda ni povsem izključena možnost, da bo že sedanje zborovanje prineslo neko zboljšanje v razmere narodnih manjšin. Pokazala se je namreč vsaj pri znatnem delu vdeležencev najboljša volja, vplivati v duhu vzajemnosti na večinske vlade lastne krvi; da bi zapustile pot nacionalističnega boja ter se odrekle politiki preganjanja in vničevanja drugorodnih manjšin. Bil sem sam priča razgovora med nemškim poslancem iz Jugoslavije in koroškim Slovencem, ki se je pritoževal, da niso pustili koroškim Slovencem niti ene narodne šole in da ni mogoče svobodno zahtevati slovenske šole, ker te proglasijo za »hujskača« in te preganjajo in šikanirajo. Nato je odvrnil Nemec: »Voditelj mora take stvari pač prenesti, kakor so jih prenesli nemški voditelji v Jugoslaviji. Toda če je položaj res tak, bodo Nemci iz Jugoslavije priobčili te pritožbe svojim sorojakom v Avstriji.«

Na zborovanju se je govorilo sploh mnogo o duhu sporazuma in vzajemnosti. Ako se ta moralna zahteva spremeni v resnična dejanja, potem se bodo videle vsekakor kmalu dobre posledice.«

»Manjšinski kongres je prepotrebna dopolnitev tega, kar se je sklenilo v Locarnu. Rekli bi lahko, da se je isto vprašanje načelo istočasno z dveh strani. Na eni strani zastopniki velikih narodnih držav, ki sklepajo pogodbo za ohranitev miru, na drugi strani stoje voditelji majhnih, od svojih narodov izluščenih ljudskih drobcev, ki živijo pod tujimi vladami, izloženi nevarnosti narodnega vničenja, in ki so izkusili in izkušajo še dnevno na lastni koži, kakšne sadove rodi duh narodne nestrpnosti in pohlep po politični nadvladi. Oni so resnično poklicani, povedati državnikom velesil in članom Zveze narodov, da človeštvo ne more več živeti po dosedanjih političnih načinih.«

Nacionalizem nas je pritiral do prepada.

»Duh, ki gospoduje v državah, se mora spremeniti. Prenapeto načelo narodnosti nas je pripeljalo na rob prepada.«

Šele, ko bodo države spoznale, da z nacionalizmom le samim sebi škodujejo, bo zagotovljena narodna strpnost.

Te misli je kongres izrazil v formalni zahtevi po svobodi narodnega prepričanja in pripomniti moramo, da se zahteva narodna strpnost od vseh držav, v katerih mejah žive drugorodne narodne skupine.

Države morajo vzeti nase dolžnosti, da zagotovijo narodnim manjšinam kot celotam svobodni kulturni in gospodarski razvoj. S tem je izražena v obliki načela ista zahteva, ki je bila stavljena na zadnjem zasedanju Zveze narodov: naj se raztegnejo dolžnosti do narodnih manjšin na vse države, tako na primer tudi na fašistovsko Italijo.«

»Zveza narodov in njeno tajništvo ni bilo zastopano na zborovanju. Toda čeprav opominov najbrž ne čujejo radi v palači Zveze narodov v ulici Quai du Léman, bo glas narodnih manjšin, ako ohranijo

svojo enotnost in strnjenoost, vendar močan dovolj, da ga ne bodo mogli dolgo presliševati.«

Zelo mnogo ali zelo malo.

»Vzdržati enotnost bo seveda zelo težko tedaj, ko bo treba presojati razmere v posameznih deželah v luči velikih načelnih zahtev, ki so bile stavljene, čeprav bo ostala samoodločba narodov še nadalje ob strani.«

»Kar so (v Ženevi) razpravljali in sklenili, pomeni lahko zelo mnogo ali pa malo. Iz tega nastane lahko tudi preokret v evropski politiki.«

Svobodno narodno prepričanje, narodna strpnost — to doni kakor budilni klic nove dobe po vseh blodnjah nacionalistične razdraženosti.

Naravnost idealne razmere Švice, ki so jih tudi na tem zborovanju zopet po pravici slavili, bodo kljub nasprotovanju in poklicni prevzetnosti nacionalističnih politikov morale vendar postati veliki zgled Evrope povsod, kjer sta usoda ali zemljepis postavila ljudstva različnega rodu na isto grudo.«

»Svoboda in pravica za vse, to more biti edino merilo, po katerem se imajo meriti stvari. Zborovanje se je takorekoč proglasilo za stalno, s tem da je ustvarilo stalni odbor. To je dobro in daje upanje, da se tukaj (v Ženevi) ni vžgal samo benigalen ogenj lepih besed. Razvna me naj se v stalen plamen in v svetovni zgodovini bi ne bil to prvi primer, da so majhni in šibki započeli novo dobo: misli, ki prihajajo na nožicah golobov, vodijo svet.«

Zdelo se mi je primerno seznaniti naše čitatelje s temi tehtnimi izvajanjimi znamenitega nemškega dnevnika.

Locarnske pogodbe so srečno dospele k zaključku. Zdaj imajo besedo pa ljudski zastopniki po državnih zbornicah ali priznajo, kar so državniki podpisali ali jim to ne bo po godu.

V Londonu, Parizu in Rimu najbrže ne bo zaprek. Drugače je pa z Nemci.

Nemška odposlanca dr. Luther in Stresemann sta že v Ženevo dobivala od nemških nacionalcev grozilna pisma, naj se nikar ne spuščata v pogajanja s smrtnimi nemškimi sovražniki Francozi. S temi grožnjami so hoteli nemški zagriženci prepričati, da bi se Nemčija pogodbenim potom odrekla Alzaciji in Loreni. V drugi vrsti pa vidijo že v duhu silno zvezo Nemčije z Rusijo, pred katero bodo trepetali Angleži in Francozi. Sladki dan osvete bo tedaj napočil: zato proč s takimi pogodbami, ki vežejo Nemcem roke. Te nacionalistične sanje so nemški narodni zagriženci hoteli uresničiti s svojimi grožnjami in pretnjami v Locarnu.

Ura dela, ne dan osvete!

Nemški državni kancler in njegov zunanji minister Stresemann se pa nista dala preplašiti od takih bojnih glasov. Videla sta pred seboj nemško ljudstvo izmučeno in izsesano vsled vojnih dajatev do mozga; nemško zemljo, ki čaka delovnih rok; silne množice nemškega proletariata, ki komaj hrani sebe in družine, a se vendar trudi in poti, da reši Nemčijo sramote in pogina. Nemška ministra sta tudi vedela, da bi nemška nacionalna stranka rada povlekla nemško republiko v vrtince zmed, da bi tako

prišla do svojih starih sklenov, do monarhije in moči vojaških ter veleposestniških slojev. Saj niso voditelji nemških nacionalcev grof Westarp, general Ludendorff, admiral Tirpitz in vrsta drugih nič več kot le dolga roka odstavljenega Hohenzollerna Viljema.

Ko sta se vrnila nemška odposlanca domov in izjavila, da so pogodbe podpisane, je završalo.

Naskok na vlado.

Nemška nacionalna stranka, ki šteje v parlamentu 111 poslancev, se je zbrala na posvet. Na tem se stanku je bilo sklenjeno, da stranka ne prizna locarnskih pogodb, ker so zanjo nesprejemljive. Ob enem je vodstvo stranke dalo ukaz svojim ministrom, naj odstopijo. Nemški nacionalci so namreč poslali v vlado tri ministre: Schieleja kot notranjega ministra, von Schliebena kot finančnega in Neuhausa kot gospodarskega ministra. Ti so takoj podali ostavko, ki je bila tudi sprejeta. Nemški nacionalci so mislili, da je s tem zadan smrtni udarec Luthrovi vladi. Toda zgodilo se je ravno obratno. Določili so takoj namestnike odstopivšim ministrom in vlada je sklenila, da ostane. Naskok na vlado se je torej izjalovil.

Nemški nacionalci upajo, da bodo v zbornici več zalegli. Nemški

demokratje in socialni demokratje, najmočnejša nemška stranka, so se obotavljali sprejeti v zbornici sami na se vso odgovornost za locarnske pogodbe. Dejali so, da bodo v tem slučaju šli nemški nacionalci med ljudstvo in udarjali na narodno struno. Na ta način bi pri prihodnjih volitvah imeli večino nerazsodnih množic za sabo.

Berlin je izpregovoril.

V pondeljek je izbirala nemška prestolnica svoje občinske moče. Od izida teh volitev je bilo precej odvisno, kako se bo končal boj med desnico in levico za locarnske pogodbe.

Največ glasov so dobili socialni demokratje. Pri občinskih volitvah l. 1921. so imeli 46 glasov, zdaj so pa dobili kar 75 sedežev v mestni hiši. Nacionalci so pa dobili komaj 47 občinskih svetnikov. Te številke so bile mrzel curek na razgrete nacionalistične glave. Spoznali so, da ljudstvo ne drvi tako za njimi kot so si mislili. Republikanska misel je še vedno močna in čvrsta; to bo vplivalo tudi na monarhistične stranke, da bodo svoje maščevalne načrte za nekaj časa spet spravile v omare. Med tem časom pa bo morda prešnila človeštvo zavest, da je treba zdaj graditi, ne misliti na krvno osveto.

DNEVNE VESTI.

Pridite in pogledite!

Eden največjih lirikov nemškega naroda je bil Gerhard Hauptmann. Njegova slava je toliko, da so mu priznali celo Noblovo nagrado. Vsa njegova dela preveva nežna lirika, ki človeka prestavi na nek drug lepši svet kot je ta. Goriška »Mladika« bo na praznik Vseh svetnikov podala eno izmed pesnitev tega nemškega lirika. »Haniče pot v nebesa« ji je naslov. Vsebinske je prav primerne na razpoloženju bližajočih se dni, ko se spominjamo svojih dragih ranjkih:

V viharne decemberske noči se vračajo siromaki v ubožnico, kjer se v prepiru, zavisti in kletvini pozikaže tudi njih moralno uboštvo.

V sobo prinese učitelj Bogdan siroto Hanico, ki je iz strahu pred očmom zašla v ledeni potok.

Pride župan, zdravnik in strežnica Marta. Deklica v bolečinah trepetaja in v sanjah gleda prikazni: besne oči, ki jo hoče pretepati in materino prikazen, ki jo je prišla iz onega sveta tolažiti.

Vizija traja v drugem dejanju dalje. Deklici se sanja, da pride ponjo mati, ki naroči smrti, naj jo umori. Pridejo angeli in jo oblečejo ter pože v trugo. Vaščani, med njimi učitelj Bogdan z otroci in ubožci, jo pridejo kropiti.

Tudi pijani Jerin je prišel domov, nevedoč, da je Hanica umrla. Raz-

graja in tolče — a med tem — pride Kristus v podobi tujca in mu dokaže, da je bil morilec svoje pastorki. V obupu se zidar obesi.

Kristus obudi mrtvo Hanico, ljude prestrašeni zbeže. Pridejo angeli in spremijo dekle v nebesa med pevanjem.

Ko vizija neha, se deklica, ki je vse to sanjala, krčevito strese in pričujoči zdravnik ugotovi — smrt.

Naš glasbenik Vodopivec je to žaloigro še okrasil s primernimi glasbenimi točkami. Priljubljeni tenorist Joško Bratuž bo pa navrgel dvoje lepih samospevov. Prireditelji se prične ob 5. uri in pol v Marzingerji dvorani, nasproti semenišča. Še enkrat: pridite in pogledite in ne bo vam žal.

»Naš čolnič«

izide pred prazniki. Nekaj zakasnele stvarine smo morali odložiti za prihodnji mesec. Dopisniki naj pošiljajo prispevke najkasneje do 20. vsakega meseca.

Vpisovanje v obrtno-nadaljevalno šolo v Mirnu

bode 1. in 2. novembra t. l. od 10. do 12. ure.

Ker je v današnjih dneh nujno potrebna strokovna in jezikovna izobrazba, priporočamo vsem našim rokodelcem in obrtnikom v Mirnu in okolici, da vpišejo v to

šolo vse svoje vajence in vajenke (deklice).

Poučujejo se izključno strokovni predmeti, obojejezično dopisovanje in knjigovodstvo po 10 tedenskih ur (ob nedeljah in dvakrat v tednu ob večernih urah.) Pouk je obvezen.

Prošnja.

Podpisano išče v nakup ali na posodo knjižico »Catechismus ali poduzhenje eniga christiana u tih narbel potrebnih shtukih te ker-shanske vere.« Paulus Fr. Claphse. Tomajski fajmoshter. 1743. — Katoliško tiskovno društvo v Gorici, Riva Piazzutta 18.

Kaj piše Mussolini?

V fašistovskem časopisu »Gerarchia« z dne 24. t. m. piše ministrski predsednik Mussolini v članku pod naslovom »Elementi di storia« o nekaterih glavnih točkah fašistovskega razvoja. Med drugim je zanimivo tole poglavje: »Druga točka, ki je potrebna razjasnila: nasilstva (la violenza). Zadnji dogodki v Florenci so to stvar napravili za važno. V svojem govoru v Augusteju (ob predzadnjem velikem zasedanju fašistovske stranke. Op. ured.) sem govoril jasno: nasilstvo je pravno opravičeno, če je prikladno, kirurško in viteško. Toda ko ima revolucijska stranka oblast v rokah, mora biti nasilstvo kot sredstvo popolnoma »državno«. Stranka se mora omejiti na to, da napravi »simpatično« razpoloženje za izvajanje tega državnega nasilstva. Zasebno, posamično in nenadzorovano nasilstvo pa ni fašistovsko.« Dalje pravi, da ima zgodovina vseh revolucij tudi po nekaj črnih strani. Toda »majhna nasilstva izza pohoda na Rim so po vladnih korakih, ki so v resnici opozicijo strli, preveč škodljiva, da bi jih še nadalje trpeli.«

Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« pripominja, da stoji glede »nasilstev« na svojem krščanskem stališču, priznava pa, da skuša Mussolini svoje vrste disciplinirati.

Škofovsko zborovanje v Zagrebu.

Od 13. do 19. t. m. so zborovali vsi katoliški škofje Jugoslavije v Zagrebu. Na tem zborovanju je bilo sprejetih več zahtev, ki bodo odločilnega pomena za versko-kulturne razmere jugoslovanskih katoličanov. Važen je posebno ta sklep: Vse katoliške organizacije, ki po škofijah že obstoje, je treba ohraniti ter jih podpirati; morajo se še trdneje zvezati v složenem sodelovanju in naj se v ta namen ustanovi Vrhovni svet vseh krščanskih organizacij. Škofje so tudi sklenili, naj se izda rimski obrednik v živem narodnem jeziku. Odločno so nastopili proti zapiranju katoliških zasebnih učnih zavodov ter proti smotrenemu upeljevanju brezverskega duha v šolo, kot je to začel bivši prosvetni minister Pri-

bičević. Ravnotako odločno so se tudi potegnili za katoliške mladinske organizacije, ki so jih frama-sonski ministri začeli preganjati. Vse te svoje zahteve, obenem s pozivom, da se država zavzame za bedni položaj duhovščine, so poslali na vlado. — Škofje stoje na braniku za pravice in uveljavljanje katoličanov in njih Cerkve.

Mali Moric.

Goriški list »La Voce di Gorizia« je v nekem napadu na »Stražo« dokazoval, da bo naš list kmalu izginil, ker ima itak vsak dan manj naročnikov. Vabimo dopisnika omenjenega lista, ki se tiska, ko je naklada največja v tisoč petsto izvodih, naj se prepriča pri našem upravnistvu, kako zapušča jo zvesti »Stražini« naročniki svoje glasilo.

Nov šolski praznik.

Minister prosvete je izdal okrožnico, kjer odreja, da se mora po vseh šolah praznovati dan 28. oktobra. Ta dan so fašisti zasedli Rim. Temu primerno se morajo vršiti po šolah tudi svečani govori.

Mestno županstvo

opozarja vse lastnike vrtov, parkov in nasadov, naj zbirajo ter vničujejo mešičke gosenice »Processionaria« po smrečju in borovcih.

Vničiti se morajo ti škodljivci do 30. t. m. sicer zapade dotičnik strogim kaznim. Oblastva pa bodo dala na lastnikove stroške izvršiti očiščenje.

Po zborovanju v Ženevi.

O zborovanju narodnih manjšin v Švici so pisali, v kolikor smo mogli mi zasledovati, nastopni listi: »Pester Lloyd«, »Frankfurter Zeitung«, »Vossische Zeitung«, »Journal de Genève«, »Der Bund«, »Gasette de Lausanne«, »Neue Freie Presse«, »Deutsches Volksblatt«, »Tagespost«, »Die Menschheit«, »Neue Züricher Zeitung«, »Journal des Debats«, »Belgrajška Politika«, »Slovenec«, »Jutro«, »Slovenski Narod« in »Landsmann«.

Pašić daje ukore.

Zadnje čase pišejo opozicijski listi v Jugoslaviji, da tudi v radikalnem klubu poka. Poslanci da že nočejo biti več slepo pokorni vsem poveljem strankinega predsednika. Zato jih že ni nekaj glasovalo za razne radikalne predloge. V petek so imeli radikali svojo sejo in tu je stari Pašić ostro prijel vse tiste, ki ga ne ubogajo. Obenem je naznanil, da tisti poslanec, ki ne bi prišel trikrat na sejo, neha biti poslanec. E, trdno drži še »čiča Baja« vajeti v rokah.

Za »šenk«.

V imenu Rima je mestni komisar podaril Mussoliniju ob tretji obletnici fašizma majhen kip prvega rimskega cesarja Augusta. Izvirnik tega kipa hranijo v muzeju na Kapitolu.

Misijonski koledar

za leto 1926,

VII. letnik. Izdala in založila misijonska družba sv. Vinc. Pavelskega. Naroča se na Gradu v Mirnu, ali v knjigarni K. T. D. v Gorici. Stane 4 lire.

Kristusa žepa po dušah — in človeške, zlasti poganske duše hrepene po njem, pa tako malo je apostolskih src, ki bi tem hrepenečim srcem kazale pot k božjemu Zveličarjevemu srcu. To izraža naslovna slika tega prekrasnega koledarja.

G. urednik sam in vsi njegovi idealni sotrudniki, misijonski pisatelji in pesniki doma pravtako kot slovenski misijonarji in misijonarke v daljnih misijonskih deželah so zbrali svoje najboljše sile, da bi s pričujočim koledarjem misijonsko zanimanje in žrtvovanje med Slovenci le še bolj poživili in utrdili. In naše skromno mnenje je, da bodo svoj vzvišeni namen popolnoma dosegli. Kako tudi ne? Saj si v na-

ših razmerah skoraj ne moremo misliti obsežnejšega, zanimivejšega, raznoličnejšega, za pamet, srce in oko prijetnejšega misijonskega koledarja.

Ljubiš lepe slike? Tu jih najdeš okrog 100 najrazličnejših iz raznih delov sveta.

Ali si želiš razširiti duševno obzorje? Beri ta koledar od prve strani do zadnje, ki jih je 112. Na vseh straneh je le zrnje in zrnje, nič praznega govorjenja. Niti človek brez vere ne bo mogel odložiti knjige, ne da bi jo vso prebral; čutil bo, da ob njej raste.

Te mičejo lepe pesmice? Škender ti je zapel: »Misijonske romance« in še mnogo drugih.

Bi si rad vedel, kaj je ljubezen do bližnjega, o kateri mnogi govorijo in pišejo, pa jo le malokdo ima? Beri životopis p. Damijana, apostola gobavcev, in zgodbo o tjencinskih mučenkah.

Ali te ne zanima, kaj je prav za prav za misijonsko razstavo, o kateri je pri otvoritvi rekel »sv. oče«,

da se mu srce širi od veselja, ko čuje, da je urejena, in o kateri si že tu in tam bral katero misel, zlasti morda to, da je največja svetovna zanimivost v svetem letu? Tudi to izveš v koledarju.

In potem te morda zanima, kako in kaj je z našimi misijonarji in misijonarkami, n. pr. s p. Kerecem, p. Avbljem, p. Musarjem, s. Rafaelo, s. Ksaverijo in s. Lucino, ki je že 20 let med črnci? Ti in še drugi so naši, so naša največja dika in ponos. Toda kdo so? in kje? in kaj delajo? Beri Misijonski koledar.

Kaj pa z misijonskim gibanjem na Slovenskem? Ali smo Slovenci že razširili svoje oči in srca čez našo najožjo, tako majhno domovino? Ali smo že zaslutili, da je ves svet naš in da smo tudi mi soodgovorni za to, ali je svet v temi in sovraštvu, ali pa v luči in ljubezni Kristusu? Tudi to zveš v koledarju.

Toda poleg vsega tega in še — »Raznega« — in »Tega in onega« — in »Veselega« — in zanimivih »Ugank« boš s pomočjo tega koledarja

rešil tudi uganko, zakaj neki se ne tudi mi goriški Slovenci malo bolj pobrigamo za misijonsko delo. Ne vsiljivo nam kliče ta vzorni koledar, da zato ne, ker mislimo le na to, da nas čevlji tišči, čeprav so na svetu milijoni »da ena cela milijarda, ki jo trapijo satanske oblasti poleg vse gospodarske, socialne in kulturne mizerije.«

Z nakupovanjem in vestnim proučevanjem tega koledarja, z agitacijo za naše vzorne »Katoliške misijone«, s temeljito pripravo na misijonske dneve, ki bodo po vsej naši deželi od 3. do 6. januarja, hočemo pokazati, da je v nas še toliko krščanske ljubezni, da se upamo pri vseh žrtvah za naše domače zadeve veliko žrtvovati tudi za nadaljevanje Kristusovega poslanstva med najrevnejšimi poganskimi rodovi. Uredništvu »Misijonskega koledarja« in »Katoliških misijonov« pa izrekamo našo zahvalo in zaslužen priznanje.

Pretrgana zveza med južno Afriko in svetom.

V južnoafriških angleških pristančkih so začeli mornarji stavkati. Vse luke so polne ladij vseh mogočih vrst, ki ne morejo odpluti radi mornarske stavke. Soproga ministrskega predsednika južnoafriške angleške kolonije ne more odpotovati v London za nobeno ceno, čeprav ponujajo mornarjem mastne nagrade. Časopisi pripominjajo, da še celo med svetovno vojno ni bila na tak način pretrgana pomorska zveza med južno Afriko in ostalim svetom.

Prezgodnje veselje.

Pred dobrim tednom smo še vsi verjeli, kakšne silovite zmage so si priborili Francozi in Španci v Maroku. Toda kdor se zadnji smeje, se najbolje smeje. Zdaj prihajajo iz severne Afrike drugačne vesti, ki pravijo, da so francoske in španske čete dosegle le malenkostne uspehe. Še Aidir in pogorje Bibane je Abd-el-Krim dobil nazaj.

Kaj so se zmislili!

Te dni so se zbrali na Dunaju sami stari plemenitaši, grofje, baroni, generali in podobne vrste ljudi, ki so sklenili, da morajo spet priti stari časi. Poljska, Češka, Jugoslavija, Madžarska in Avstrija se morajo zopet združiti v eno monarhijo pod habsburškim cesarjem. Na svoja stara mesta bi zopet radi prišli ti gospodje.

Slika današnjih dni.

V Avstriji, pravijo, bo prihodnje leto še več brezposelnih kot letos; več jih bo kar 60.000. Za vseh teh 150.000 brezposelnih bo država zopet porabila 140 milijonov šilingov. Dočim pa delavstvo sploh dela ne more dobiti, je v Avstriji še več bančnih uradnikov in ravnateljev, ki zaslužijo ogromne svote, kot jih je bilo doslej. Vsi ti preštevajo denar, ki je iztisnjen iz delovnih rok.

Dijaške mednarodne zveze.

Današnje dijaštvo kaže veliko delavnost. V vsaki deželi je menda toliko dijaških združenj in glasil kot še malokdaj. Dijaških mednarodnih zvez je pa kar šest: katoliška Pax Romana, socialistična dijaška internacionala, mednarodna dijaška zveza (FUI), »mirovna« mednarodna zveza Corola Fratres, mednarodno dijaško delo (ISS) in mednarodna zveza dijaških delovnih društev (CIE).

Za vrtoglave.

Bilijon je milijon milijonov. Hitro in mnogokrat napišemo in izgovorimo to številko — 1.000.000.000.000 — vendar ni človeka, ki bi mogel šteti do bilijona. Recimo, da šteje kdo 200 v eni minuti, potem bi naštel v enem letu 365 dnevi le 105 milijonov 120.000. Do enega bilijona pa bi moral šteti celih 9512 let. In naj števec porabi vsaki dan po 12 ur za spanje in okrepčanje, bi rabil torej za štetje bilijona 19.024 let. Bilijon je tedaj število, ki si ga od daleka ne moremo predstavljati.

Plačaj, ljudstvo!

Vojna v Maroku in Siriji je porzla Francozom že 1 milijardo in 116 milijonov frankov. Ministri si mislijo: »Bo že «fulk» dal denar za nas in za vojne.«

«Luft» general.

Gabrijelu d'Annunziu so pred par dnevi poklonili krasno sabljo kot generalu zrakoplovstva. Listi pristavljajo obenem, da je pesnik zelo marljiv in vstaja že ob šestih zjutraj.

Krvavi francoski računi.

Francozi poročajo v svet o svojih junaštvih v Siriji in Maroku. Doslej pravijo, da imajo že 2800 mrtvih in 18.000 ranjenih; najbrže jih bo še kaj več. V Locarnu so pa baje te dni oznanjevali svetoven mir.

GOSPODARSTVO.

Novi zakoni v zadrugah.

Listi poročajo, da so italijanski zakoni o zadrugah stopili v veljavo tudi v naših krajih. Te vesti niso popolnoma točne. V kolikor se novi zakon tiče naših zadrug, gre le za ugotovitve in nebištvene prilagoditve, medtem ko ostanejo dosedanja zakoni v glavnem še v veljavi. Vlada se bavi namreč že dalje časa z načrtom, da prenove italijanski trgovski zakonik in zato ostanejo pri nas avstrijski trgovski in zadrugni zakoni v veljavi, dokler jih ne bodo nadomestili z novim zakonikom, ki bo obenem vpeljan v celem kraljestvu. Naše zadruge bodo v najkrajšem času prejele natančno razlago novega zakona od goriške »Zadrugne zveze«.

Po trgatvi.

Glavni pridelek naših Vipavcev, Bricev in Kraševcev je že spravljen. Toda, žal, da je letošnja trgateg splošno slabša od lanske.

V Vipavski dolini je tega precej kriva toča, ki je prišla posebno srednjepavski pas. Večjo škodo je pa Vipavcem prizadela peronospora, na kateri sta, da mimogrede omenimo, trpela tudi turščica in krompir.

Tu je treba opozoriti naše vinogradnike, naj skrbno pazijo, da zračno zadosti zgodaj škropiti. Je pa spet res, da ob času škropljenja gospodar ne ve, česa bi se lotil: ali bi šel turščico plet ali detelio kositi ali češnje brat. Navadno se s škropljenjem zakasni, kar se pa pozneje maščuje.

Splošna sodba je, da je vipavski vinski pridelek letos bolj pičel kot prejšnja leta. Le po višje ležečih vinogradih je letošnja letina doseglja lansko.

V Brdih so bile ravno take razmere kot na Vipavskem. Kjer je imel kak gospodar še lansko galico in je zato lahko dovolj zgodaj škropil, sme biti s kakovostjo in količino letošnje trgatve prav zadovoljen.

Le Kras je bil letos nekoliko na boljšem. Bilo je dosti dežja za druge kraje, na Krasu pa je višja lega in zemlja bolj lahna ter osušena.

Splošno lahko rečemo, da je letošnja letina dala na Goriškem polovico lanskega pridelka. Kakovost bo pač različna. Kdor je bolj pozno in ob lepem vremenu bral, kot na primer Dornberžani, bo imel boljšo kapljico; kdor je pa zgodaj hitel — in vrhu tega še v dežju, bo pa že sam skusil, da se je uštel.

Razen pravega časa trgatve, je pa potrebno tudi paziti, da še enkrat ponovimo, in vemo, da ne bo odveč, na škropljenje.

Zato, gospodarji, kupite pravo, pristno modro galico. Najbolje potom strokovnih kmetijskih organizacij, ne pa od kakšnih vsiljivih prodajalcev, ki vam vržejo morda za nižjo ceno ostanke. Raje nekaj vinarjev več, samo, da je blago dobro! To naj bo vodilo! Letos smo od marsikod čuli pritožbe o slabi galici. To je tudi nekaj pripomoglo k slabi letini. Ne smemo pa pozabiti, da je vinogradnik letos komaj ujel kak lep solnčni dan za škropljenje. Izkušnja pa izmodri naše vinogradnike, da bodo prihodnje leto začeli že zgodaj spomladi škropiti. Takoj, ko se razvijejo 3 do 4 peresa, je že treba škropiti in po potrebi tudi žveplati, da se bolezen dalje ne razvije. Paziti je potreba zlasti tudi na to, da se ne jemlje mrzla voda za škropljenje! Kar so pri človeku pljuča, to so za življenje rastlin listi. Zato pazimo in negujmo trto že po zimi, ko je gola in komaj poganja, ne pa samo, ko je že v krasoti in bohotnem poganjku. Skrb bo stotero plačana z obilo letino!

Po tem razmišljanju o domači letini bo utegnili naše gospodarje zanimati kako je z vinom drugod.

Iste neprilike in slabo vreme, so tudi drugod zakasnile trgateg in po slabšale letino.

Na Stajerskem tožijo, da bo kakih 15—20% manj vina nego lani, v Hrvaški in Slavoniji bo za 30% manj pridelka, tukaj bo tudi slabše nego lani. V Dalmaciji so spravili v kleti za 12 do 15% manj kot preteklo leto; v Hercegovini pa kar za polovico manj; tu je nekako ista slika kot pri nas. Veseli so pa lahko vinogradniki v Srbiji, kjer je letina skoro polovico boljša od lanske; v nekaterih okrajih kar za 60 odstotkov. Vinska kupčija se na velikih tržiščih še ni odprla. Bo pa cena kot vse kaže višja kot doslej.

(Op. ured.: Za nekatere podatke se zahvaljujemo g. Grbecu, vodji zadrugne kleti v Gorici, ki nam jih je kot strokovnjak dal na razpolago.)

Kaj je novega na deželi?

Števerjan.

V vstrajnem »Dekliškem krožku« pod načelstvom neumorne voditeljice Angele Maraževe je gostoval gospod učitelj Marij Bratuž s ciklusom predavanj: 1. Krščanska ljubezen. 2. Boj plesom. 3. Spolne bolezni. 4. Pijančevanje. 5. Izseljevanje v Ameriko. 6. Propaganda zoper proklinjevanje. Z velikim zanimanjem so sledila dekleta izjavam in tudi vabljenici so radostno odobraval kulturno predavanje g. učitelja. Žal le, da so ta predavanja motili nekateri nezreli mladiči in fantje, ki niso našli umevanja za prekristne nauke, ki jih danes v veliki meri vsi posegamo in potrebujemo.

Sv. Lucija.

(Semenj.)

Županstvo Sv. Lucija javlja, da se bo vršil dne 1. novembra t. l. na praznik »Vseh Svetih« pri Sv. Luciji ob Soči semenj. Vabljeni so kupci in prodajalci, da se vdeležijo semnja v velikem številu.

Kozana.

Tudi mi Kozanji se oglašamo, da opišemo vsaj deloma naš položaj pred vojno in današnji. Skoraj je ni hiše v naši vasi, da bi se ne bavila v predvojnem času s kupčijo. Pred vojno so naši ljudje večinoma kupčevali s sadjem, ker je bila kupčija jako razvita. Naše žene so hodile na Nemško, mi moški pa smo jim pošiljali blago vsaki dan. Naša poljska dela so nam opravljali delavci iz drugih vasi. Prišla je vesela jesen, ko so nam naše žene donosale lepe svote denarja iz Nemškega. Poleg tega je bila vinska kupčija zelo dobra tako, da največji reveži ni občutil denarne stiske, čeravno se je dosti denarja potrosilo po nepotrebnem. Danes pa kot bi se prebudil iz sladkih sanj; ni več kupčijske živahnosti in onega veselega razpoloženja. Tudi v naši vasi je bil nekdanji čas radosti, prepevanja veselih pesmi; danes je pa tiho, enolično. Kaj je temu krivo? Vgnezdila se je k nam gospodarska stiska. Skrb, kako bom v prihod. letu preživel sebe in družino, kako in s čim jo bom oblačil od kod bom jemal sredstva, da bom zadoščal dolžnostim, ki mi jih nalagajo država, pokrajina in občina? Vse to nas sedaj tare. Poleg tega, naj pa pride še bolezen ali nesreča v hišo! Tako živimo v velikih skrbih za našo prihodnost. Mladina se kar trumoma izseljuje v daljne kraje iskat srečo v nadi, da bo tam boljše.

Vrsno.

Dne 18. t. m. je tukajšnje prosvetno društvo »Vrsno« priredilo svojo prvo veselico, ki je nadvse dobro uspela. Krasen vtis je napravila živa slika: pastir pred sliko pesnika Simona Gregorčiča ter lepo podana pesmica »Pastir«, katero je deklamirala pesnikova pranečakinja. Tudi deklamacija »Rabeljsko jezero« je

Sadjerejci!

Ponovno opozarjamo naše kmetovalce, da bo kmetijski urad v Gorici razdeljeval letos več tisoč mladik sadnega drevja. In sicer 6000 breskev (vrste: majski cvet, Amsden, Viktor.) 2000 hrušk (vrste: Cosdia, William in Mardy.) 1000 marelic (vrste Ambrosia). Vsaka mladika stane le 1 liro. Prijave se sprejemajo do 15. novembra t. l. Za goriško občino se sprejemajo prijave pri kmetijskem uradu.

Važno za vinogradnike!

Oskrbništvo posestev bar. Teufelbacha v Vipolžah naznanja, da je uredilo popoln obrat za žganje kuho od najnižjih do najvišjih stopinj alkohola. Po 25. X. se sprejema vsaka množina zdravih tropin od 5 q naprej pod jako ugodnimi pogoji. Tostvarne priglasitve se lahko podajajo v oskrbn. pisarni v Vipolžah od 9. ure popoldne do poldneva, kjer se dobe tudi natančnejši pogoji.

bila izvrstno podana. Sledilo je dvoje burk ter nekaj pevskih točk. Prireditel se je zaključila s krasno pesmijo »Nazaj v planinski raj«, v kateri si pesnik tako želi na svoje ljubljeno Vrsno. Za lepo uspešno prireditel gre najlepša hvala preč. g. kuratu Ivanu Leben, ki je učil in vodil igri, kakor tudi g. pevovodji Francu Rakovščeku iz Drežnice, ki se ni ustrašil dolgih poti iz Drežnice na Vrsno, kjer je ustvaril z nemalim trudom mešan zbor, kojemu želimo, da bi se še lepše razvil. Ko po končani veselici se je zgodila grozna nesreča, katere žrtev je bil libušenski župan g. Ivan Sokol. Stopil je na tri metre visok hodnik, brez držaja, najbrže v dobri veri, da je v pritličju ter padel pred hišo. Nesrečniku je podelil domači g. kurat sveto poslednje olje. Ranjenec je ostal vsled pretresenih možganov v nezavesti do svoje smrti, ki ga je rešila v pondeljek ob 10. uri dopoldne. Gledalec.

Št. Vid pri Vipavi.

Dne 27. t. m. je umrl v sanatoriju v Ljubljani g. Anton Uršič. Pokojnik je užival velik ugled kot umen gospodar, posebno pa kot uspešen delavec na zadrugnem polju. Posojilnica v Vipavi, Gospodarsko društvo z velikimi in vzornimi kletmi in moderno opremljena Mlekarska zadruga v Št. Vidu so bile na pr. njegove ustanovitve. Vse te nprave je vodil do malo pred smrtjo s strokovnjaško spretnostjo in n. ravnost mladeniško vnemo kljub visoki starosti — prekoračil je 76. leto. Bil je tudi več let vzoren župan občine šentvidske in moder svetovalec soobčanom v vsaki stvari. Zaslužni mož naj uživa božji mir! Žalujemo ostalim naše najiskrenejše sožalje.

Valuta.

Dne 27. oktobra si dobil:

za 100 franc. frankov	106.50 do 107.50 Lir
za 100 belg. frankov	113.— do 115.— Lir
za 100 švic. frankov	484.— do 487.— Lir
za 100 češ.-slov. kron	74.25 do 75.— Lir
za 100 dinarjev	44.50 do 44.80 Lir
za 1 šterling	122.— do 122.20 Lir
za 1 dolar	25.05 do 25.20 Lir
Novci po 20 frankov	95.— do 98.— Lir
za 100 avst. kron	0.0350 do 0.0360 Lir

Pozor!

Naša zavarovalnica

'L'UNION'

— Gorica —

se je preselila s svojim uradom

v Via Barzellini št. 2
I nadstropje.

Zdravstvo.

Česa ne znaš?

V »Zdravju«, tem dragocenem listu, pripoveduje znan zdravnik o nečem, kar smatrajo vsi ljudje običajno za nekaj postranskega. To je dihanje. Začudil se boš tej trditvi, a je vendarle resnična, če le malce paziš na mimoidoče. Malokdo diha pravilno in najbrže ti sam tudi ne. Pa poslušajmo, kaj uči omenjeni zdravnik, kako naj dihamo.

Kot zdravnik s precejšnjo življenjsko izkušnjo trdim, da dihamo pač vsi, dokler živimo, da pa zelo mnogo ljudi, mladih in celo starih, ne zna pravilno dihati in da jih prav mnogo boleha in prezgodaj umira zaradi nepravilnega dihanja.

Le pogledjmo okrog sebe! Vse več ali manj zija, malokdo drži usta zaprta tudi takrat, ko ne je ali poje ali govori, znamenje, da večina ljudi diha skozi usta, zakaj pri odprtih ustih teče zrak pri dihanju večina skozi usta, ker je lažji in krajši pretok kakor skozi nos. Dihanje skozi usta pa je nepravilno, nevarno, da naravnost usodno!

Za dihanje je vstvarjen nos, pa samo nos! To priča že vsa njegova sestava in naprava. Kar vidimo zunaj, je samo vhod, pravi nos je praviloma velika kotlina, ki zavzema določen prostor v glavi, duplina, podobna kraški jami z zgubanimi stenami, zaviti rovi in mnogo stranskimi žiljami. Po sredi je predeljena, stene so večinoma koščene, le spredaj proti vhodu hrustančaste. Nosna duplina je čez in čez prevlečena s sluznico, tanko kožico, ki ima v sebi zelo mnogo žil in žilic, v vrhnji plasti pa mnogo žlez, ki izločajo sluz. Sluz je goščav, zato pokriva sluznico kot redek klej. V zgornjih delih so razpleteni živci za vohanje.

Kako deluje ta naprava? Zrak, ki ga dihamo skozi nos, kroži po nosni duplini, ki je radi obilokrvnosti vedno topla, ker so stenski robovi in udrtni tako izpeljane in razvrščene, da ne more naravnost v gol, se primerno segreje. Tudi v najhujši zimi se zrak, ki ga vdihavamo skozi nos, toliko segreje, da prihaja v dolenja dihalna — grlo, sapnike, dušnike in pljuča — prijetno gorak, zrak pa, ki ga vdihavamo skozi usta, prihaja v dihalna skoraj tako mrzel, kakor je bil zunaj. Pomembnost te razlike je očitna.

Zrak, ki ga vdihavamo skozi nos, se nam v tej topli in z vlago nasičeni duplini toliko napoji vlage, kakor je za dolenja dihalna potrebno. Ako dihamo skozi usta, ko je zunanji zrak suh, zlasti po zimi v zakurjenih prostorih, kmalu začutimo neprijetno ščegetanje v goltu, grlu in sapniku radi izsušenja. Ta občutek pomenja nevarnost, zakaj izsušenje sluznic v dihalih pomenja njihovo okvaro. Razlika je očitna.

Zrak, ki ga vdihavamo skozi nos, se nam v njem ščiti. Vedeti je treba, da je v zraku precej nesnage v obljudenih krajih, zlasti pa v zaprtih prostorih, posebno v kakih delavnicah, tovarnah, rudokopih, pa tudi v krčmah, šolah in drugod. Ta nesnaga obstoji iz dima, prahu in različne velike množine živih kali, med njimi mnogo kužnih. V zaprtih prostorih, kjer je več ljudi, vsebuje zrak redoma tudi kužne kali jetike. Ako dihamo skozi usta, prihaja vsa ta nesnaga naravnost v dolenja dihalna, kjer se pojavijo slej ko prej zle posledice. Ako pa dihamo skozi nos, kjer je zračni tok razpeljan po posamičnih votlinah, se vlega večina vsa nesnaga na sluznico in se sprime na sluz, v dolenja dihalna prihaja čist zrak. Ako si osnažimo nos, spravljamo vso to kvarno nesnago iz telesa, ne da bi nam mogla kaj škodovati. (Dalje prih.)

Darovi.

Za »Slovensko sirotišče« v Gorici: Kmetška posojilnica in hranilnica v Grgarju 100 L; č. g. Alojzij Filipič 20 L. — Srčna hvala!

Listnica uredništva.

F. V., Vrsno: Poslanca Besednjaka še ni v Gorici. Vrne se morda čez teden dni.

A. Č., Deskle: Dopis nam je nerazumljiv, zato ga ne moremo priobčiti.

V znanje.

Ker stopi dne 28. t. m. v veljavo nov italijanski zakon o dnevnem pečenju kruha, je moja širom znana pekarna in slaščičarna vsled dimenzij svoje peči in vsled povečanja obrata prisiljena oddajati svoj kruh drugam v pečenje, medtem ko se bodo slaščice pekale kakor dosedaj v domači peči, o čemer se vsakdo in ob vsakem času lahko prepriča. Pa tudi drugam v pečenje oddani kruh bo izdelovalo in peklo ravno isto osebje, kot ga je peklo dosedaj v moji lastni peči. Vsled tega ostane splošno znana izborna kakovost mojega kruha in mojih slaščic ista, kakor so jo imele dosedaj.

JAKOB BRATUŽ
pekarna in slaščičarna
Gorica, Via Mameli št. 6
(prej Šolska ulica).

Županstvo občine Kal pri Kanalu razpisuje službo občinskega tajnika. Zahteva se tajniška diploma. Nastop službe takoj. Vsa natančnejša pojasnila se dobe v občinskem uradu.

»Hranilnica in posojilnica« v Štjaku vabi k svojemu

rednemu občnemu zboru

ki se bo vršil v farovžu v Štjaku dne 15. novembra t. l. ob 3 in pol popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o reviziji posojilnice. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Potrditev računov. — 4. Volitev načelstva in nadzorstva. — 5. Predmema imena. — 6. Slučajnosti.

Ako ne bo ob označeni uri dovolj članov navzočih, se bode pol ure pozneje vršil občni zbor ob vsakem številu navzočih članov.

V Štjaku, dne 21. oktobra 1925.
Načelstvo.

POZOR! Pri Jos. Sbarsil v Gorici, via Ascoli št. 18 pritličje, se dobi velika izbira kurjega in gosjega perja za postelje in podglavnike po najnižjih konkurenčnih cenah. POZOR NA ŠTEV. 18.

Naznanilo.

Otvoril sem krojaško delavnico v Gorici, Via S. Giovanni 2. — Za obilen obisk se priporoča

Hlede Hilarij.

KMETJE POZOR!

V Bosni imam za prodajo na razpolago več graščin ter večjih in manjših posestev. Cene zelo solidne. Pojasnila dajem našim Primorcem iz uslužnosti brezplačno: Jernej Šinigoj, trgovski potnik, Banjaluka, Vojvode Putnika ulica 57, Jugoslavija.

Na razna vprašanja, ali prodam moje posestvo v Kozani št. 174., odgovarjam tem potom, da je sploh ne prodam. Toliko na znanje.

Debenjak Rudolf,
veletrgovec v Celovcu.

Moške srajce sprejememo v delo. Ulica Garibaldi št. 22./III., Gorica.

Na prodaj je hiša s 4 prostori Via Cocevia št. 12 v Gorici po nizki ceni. Naslovpove uprava »Goriške Straže«.

Na prodaj je po najnižjih cenah vsakovrstno novo in rabljeno posušeno. Via Duomo št. 4, pod veliko cerkvijo v Gorici.

»ZADRUŽNA ŽGANJEKUHA« V DORNBERGU

priloga
prodajalcem žganja
SVOJ jamčeno PRISTNI TROPINOVEC

priznanega okusa
Prepričajte se! Postrežba točna!
Žganje vedno v zalogi.

Vprašajte izrecno po »Zadružni žganjekuhi«!

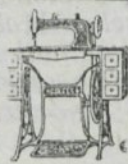
ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

špecialist za ustne in zobne bolezni, ordinira

v GORICI na Travniku 5/II.

od 9. do 12. in od 3. do 5.

„Mundlos“ šivalni stroji
„Göricke“ dvokolesa, motorini „Fiam“
belgijske puške se vdobe le pri
Josipu Kerševaniju-Gorica

Piazza Cavour št. 9
Mehanična delavnica, Piazza Cavour št. 5.

Manufakturna trgovina

FELBERBAUM & ROLICH

GORICA — CORSO VERDI 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga in sukna za moške in damske obleke — veliko izbero moškega in ženskega perila ter vse potrebščine za neveste — zmeti — blazine — odeje ter vsake vrste platnenega blaga.

Prav gotovo je, da najboljše originalne ŠIVALNE STROJE in DVOKOLESA iz najboljših nemških tovarov dobite le pri dobro znani tvrtki:

FRANC SAUNIG - GORICA
VIA CARDUCCI 25, (prej Gosposka ulica)

Pred nakupom oglejte si veliko izbiro ali pa zahtevajte cenik.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva SH S
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja vsakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznane najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.